

Stanovisko České mikrobiomové společnosti ČLS JEP, Společnosti pro lékařskou mikrobiologii ČLS JEP a Společnosti pro probiotika a prebiotika k interpretaci komerčních mikrobiomových analýz

Česká mikrobiomová společnost ČLS JEP, Společnost pro lékařskou mikrobiologii ČLS JEP a Společnost pro probiotika a prebiotika se důrazně vymezují vůči komerčně nabízeným analýzám střevního mikrobiomu. Tyto služby často slibují personalizovaná doporučení v oblasti výživy, suplementace či prevence nemocí, avšak opírají se o interpretace, která neodpovídají současnému vědeckému poznání a nejsou v souladu s principy medicíny založené na důkazech (evidence-based medicine). Přestože některé laboratoře používají kvalitní metody včetně metagenomického sekvenování, jejich výstupy narážejí na zásadní omezení:

- **Mikrobiom je vysoce proměnlivý.** Mění se v čase i v reakci na dietu, stres, nemoc či užívání léků. Jednorázový odběr nezachytí dlouhodobý stav.
- **Neexistuje definice „zdravého mikrobiomu“.** Chybí referenční rozmezí, podle kterého by bylo možné výsledky jednotlivce spolehlivě posoudit.
- **Nelze určit skutečnou odchylku.** Bez referenčního standardu není možné odlišit přirozenou variabilitu od patologické změny.
- **Postupy nejsou standardizované.** Laboratoře používají rozdílné laboratorní a bioinformatické metody, a proto nejsou výsledky mezi firmami porovnatelné.
- **Chybí klinická interpretace.** Na základě současného poznání nelze z výsledků komerčních testů spolehlivě vyvozovat závěry o zdraví ani doporučovat léčebné či dietní postupy.

Na tato rizika upozorňuje i nedávno publikovaný článek „International consensus statement on microbiome testing in clinical practice“, jehož autorský kolektiv čítá 69 odborníků z 18 zemí (vydán v časopise *The Lancet Gastroenterology & Hepatology*, 2025, český překlad *Časopis lékařů českých* (Cahová M., Najmanová L., 2025; 164(2): 68–72).

Jedna ze základních tezí článku zní, že mikrobiom je sice klíčovou součástí lidského zdraví, ale žádný test zatím nemá prokázanou klinickou využitelnost. Vzhledem k těmto skutečnostem se v současné době využití komerčních analýz střevního mikrobiomu pro účely posouzení zdravotního stavu a doporučení zdravotních/dietních opatření důrazně nedoporučuje.

Cílem tohoto společného stanoviska tří odborných společností je ochrana široké veřejnosti před plýtváním peněz za službu, jejíž výsledky nelze v současnosti spolehlivě vědecky ani klinicky interpretovat. Budoucnost klinického využití mikrobiomové analýzy spočívá v evidence-based výzkumu, standardizaci metod a vzdělávání odborníků, nikoli v neověřených komerčních interpretacích.